

Carl Friedman,
Twee koffers vol
Uitgeverij Van Oorschot
ISBN 978 90 2826 137 2
Paperback € 9,99

Deze column is gepubliceerd in:

VGS Media BV

COLUMN

Laure Dijkstra

Boekhandel Praamstra

Twee koffers vol – Carl Friedman

Mensen besteden steeds minder tijd aan lezen, dat doet boekverkopers pijn. Lezen maakt je wereld zoveel groter en zet je hersenen op een ontspannende manier aan het werk. Hoe belangrijk boeken voor mij zijn, ontdekte ik pas echt toen ik na tien jaar *Twee koffers vol* van Carl Friedman herlas.

Twee koffers vol gaat over de twintigjarige Chaja die eind jaren zestig filosofie in Antwerpen studeert. Chaja is in een progressief joods gezin opgegroeid. Om geld bij te verdienen gaat ze als kindermisje werken bij het orthodoxe familie Kalman. Ze heeft moeite met hun rigide geloofsvulling, maar valt als een blok voor één van de zonen: de driejarige Simcha. In deze nieuwe wereld met strenge regels en onontkoombaar antisemitisme gaat Chaja haar eigen joodszijn steeds meer onderzoeken.

Ik kan me nog herinneren dat ik op mijn twaalfde erg onder de indruk was van het boek, maar van de verhaallijn kon ik weinig terughalen. Dat veranderde al na een paar pagina's. Ik wist niet alleen wat er ging gebeuren, maar herkende ook de gevoelens, sfeer en gedachten van het boek. Pas echt verbaasd was ik toen ik een anekdote ontdekte die ik al meermaals aan anderen had verteld, zonder te weten waar ik het vandaan had of bij het woord 'valies' ineens weer wist dat ik dat woord voor het eerst las in dit boek.

Lezen geeft je verhalen en een woordenschat – dat zijn al heel basale redenen om vaker een boek ter hand te nemen.

De eenvoud en ingetogenheid van *Twee koffers vol* maakt het geschikt voor jongeren, maar het boek heeft meerdere lagen die stof tot nadenken geven over antisemitisme en identiteit. Vanzelfsprekend begreep ik dat nu veel beter dan eerst, maar tegelijkertijd waren Chaja's overdenkingen toen ook al ten dele geland en nooit uit mijn hoofd verdwenen. Dat gold eveneens voor Chaja's liefde voor Simcha: dat hoefde Friedman me niet meer uit te leggen, ik voelde het al. Misschien is dit wel de belangrijkste manier waarop boeken onze wereld verbreden: nieuwe ideeën en andere gevoelens blijven broeien en borrelen waardoor we onszelf alternatieve invalshoeken aanleren.

Zonder dat ik het wist was *Twee koffers vol* al bijna tien jaar in me blijven leven – op veel verschillende manieren. Achteraf had ik nog iets extra's om te overdenken: ik ontdekte dat Friedman gelogen heeft over haar joodse afkomst. Ik ben er nog niet uit of dat het boek voor mij verandert.